

בתי סוהר

מרד האסירים

אסירים בכלא רמלה

פתחו בשביתה

נגד העסקתם במיפעלים פרטיים

בשכר של עבדים

מאה אסירים בכלא רמלה מסרבים לעבוד זה יותר מחודשיים. בטענתם, המיפעלים שבהם הם מועסקים, בשטח בית-הכלא, שייכים לאנשים פרטיים ומטרתם איננה שיקום האסירים, אלא גריפת הון לכיסו בעלי המיפעל על חשבון עבודה זולה.

בתגובה לשביתה האסירים שפטח מינה הלת כלא רמלה את השובתים על סירובם לעבוד, ורובם כולאים עתה בתאריעונשין מיוחדים, צפופים, חסרי-אוויר וחסרי-אור.

„מחנה עבודה“ במקביל לשביתה האסירים פתחו קרוביהם ובני-משפחותיהם, שמחוץ לכלא, בגיוס תמיכה ולחץ ציבורי, במטרה לבטל או לשנות את סידריהעבור דה הקיימים בכלא שהוא, לדיבריהם, „מחנה עבודה“.

בראש המאבק הציבורי התייצבה סילביה אדיב (לשעבר קלינגברג), אשתו של אודי אדיב, המרצה עונש-מאסר ממושך בין כותר לי הכלא. לימינה התייצבו חברי „הליגה הקומוניסטית המהפכנית“, אירגון טרוע-קיסטי שפרש לא מכבר מצפן. הללו החלו מפיצים גילויידעת חתומים, כרוזות מחאה וחזרי הודהות עם האסירים השובתים.

מספרת סילביה, המכירה את התנאים ב-כלא, מביקוריה אצל אודי: „הרקע לשביתה הוא שיטת-העבודה המחמירה שהונהגה בכלא. כתוצאה ממנה, קבוצה גדולה של אסירים החליטה שהיא מסרבת לשמש עבדים מודרניים.“

„במקום ארבע שעות-עבודה, שהיו נהוגות בכלא עד להנהגת השיטה החדשה, נדרשים האסירים כעשירי לעבוד שמונה שעות מלאות ביום. שעה נוספת נמשך החיפוש המדוקדק על גופו של כל מי שיוצא לעבודה, ומכאן שתשע שעות ביום נמצא האסיר בעבודה.“

„בחוף זה אולי לא נורא כל כך, אבל בכלא נאלצים האסירים לישון על-יפי פקור“

אשית-אמיר אדיב „כמו עבדים!“

דה. עם כיבוי האורות בשעה מוקדמת וכך, מרבית שעות היממה מוקדשות לי עבודה.“

אולם עיקר התקוממותם של המימשחות והאסירים נוגע למהות העבודה. מרי זה הוא שהביא לדיבריהם, לפרוץ השביתה. „בתוך הכלא הוקמו מיפעלים של אנשים פרטיים. האסירים נדרשים לעבוד בעבודה בלתי-מיקצועית, ואיש אינו מתחשב ב-מיקצועו ובנשיותו של כל אסיר ואסיר, טוענים בני-המימשחות הממורמרים.“

שכר עבדים. לעבודה, לדיברי המבקר רים בכלא, היא עבודת-ספרך של ממש. לי עומת זאת — השכר, המשולם על-ידי מינה

הלת הכלא בשיתוף עם בעלי-המיפעלים, הוא „שכר עבדים“, כהגדרתה של סילביה אדיב. „התשלום עבור יום-עבודה מלא הוא בין לירה וחצי לשלוש וחצי לירות.“ בכרו המופץ על-ידי סילביה, בני-מיש-פחתו של אודי ואחרים, ביניהם ערבים מהכפר טירה שבמשולש, חבריה של סילביה בליגה הקומוניסטית המהפכנית, הם מאשימים את שילטונות הכלא כי „הם מנסים להפוך את קהל האסירים לעדר מטומטם ועייף. תנאי-העבודה החדשים מוני עים מן האסירים את האפשרות לקרוא ללמוד או להתפתח.“

הנהלת הכלא, מצידה, מנעה מן האסירים השובתים, את זכויות קרוביהם ובני-מיש-פחותיהם לבקרם, לקחה מהם את ספרי הקריאה והלימוד שנמצאו ברשותם. ומנעה מהם לעסוק בספורט.

„הגזירה החדשה“, לדיברי סילביה ו-חבריה למאבק, היא צעד נוסף במיסגרת ההפחתה הדראסטית בזכויות האסירים. אנו נילחם בזה, נעורר דעת-קהל ונמחה בכל תוקף נגד הפרובוקציה הזו של הנהלת כלא רמלה, שעלולה להתפשט גם לבחרי כלא אורחיים אחרים.“

שבויים

השק"מיסט שלא שוקם

השק"מיסט, שישב ארבע שנים

בשבי המצרי — עומד לעזוב

את הארץ

ארבע שנים ישב מרדכי (מוטי) בבלר בשבי המצרי. ארבע שנים סיפרו כותרות העיתונים ללא-הרף על הניסיונות לשחרר אותו ואת חברו, מוטי כהן, שהיו ידועים כ-„שק"מיסטים השבויים“, מן השבי הממור שך. כשהחזרו מוטי לארץ, בחודש נובמבר 1973, סיפרו בעיתונים את סיפור שביו, אחר-כך סיפק, לאמצעי-התיקשורת פרט פיקנטי נוסף: הוא נשא לאשה, חודשים אחדים לאחר שחזר מן השבי, את חברתו, יפה, ששמרה לו אמונים ארבע שנים תמימות.

מוטי בבלר, כיום בן 32, אב לילד בן שנתיים, נשכח מהר מאד. לא רק על-ידי העיתונאים. גם על-ידי גורמים שאסור היה להם לשכוח אותו. מישרד-הביטחון, למשל, „הגעתני לסוף הדרך.“ בחודש אפי-ריל השנה פנה מוטי אל ראש-הממשלה, יצחק רבין. „אני פונה אליך מכיוון ש-הגעתי לסוף הדרך,“ כתב מוטי. „לאור ה-מצב שאליו נקלעתי, אינני מוצא יותר את עתידי במדינה זו, ויש בדעתי לנסות מזלי במקום אחר בעולם. אני עושה צעד זה בלב כבד, מכיוון שזו מדינתי ומולדתי של-מענה אני מוכן לעשות הכל. כל שביקשתי הייתה הלוואה, שתאפשר לי לקנות מוגינת שבעורתה אוכל לקיים עצמי בכבוד.“

עד לכתבת מכתב זה עבר מוטי במשך שלוש שנים, דרך ארוכה ורב-תחלואה. עד היום לא הצליח למצוא עבודה. „מיש-רד-הביטחון הציע לי לקנות משאית מ-יבוא החירום שלאחר המילחמה האחרונה. זה היה אחרי שלא הסתדרתי לשוב לעבודה בשק"ם או בצבא-הקבע“, מספר בבלר. „מחר המשאית היה כ-250 אלף לירות. לא יכולתי לקחת על עצמי הלוואה כזאת.“

שבוי-לשעבר בבלר „ושברתי!“

ניסיתי לבקש ממישרד-הביטחון הבטחה להעסיק אותי לפחות עד שאגמור את תש-לומי המשאית. אבל נתקלתי באנשים שבכי-לל לא רצו לשמוע אותי או לדבר איתי. גם חברה-הכנסת עקיבא גוף, שניסה לעזור לי-שיקומי, התייאש וזנח אותי.

„החלטתי לקנות טנדר. הדבר היחיד שאני יודע לעשות זה לנהוג. את זכותי, מטעם מישרד-הביטחון, ללמוד, לא יכולתי לממש בגלל שלא היתה לי עבודה. זה היה מעגל סגור. התחלתי עובד באחד המשרדים להסעת נוסעים שלהם יש חוזה, בין השאר, עם מישרד-הביטחון. לשם רכישת הטנדר קיבלתי הלוואה מבנק אוצר החייל. זה היה אמור להיות שיקומי הסופי.“

„לאחר זמן קצר היו צימצומים במיכרוני אותו מישרד. הייתי הצעיר ביותר בעבודה, ולכן פוטרתי. כעבור תקופה נוספת של אבטלה, נרשמתי לקורס מטעם מישרד העבודה לנהגי רכב ציבורי, והוצאתי ריש-יון למונית.“ כשפנה מוטי למישרד-הביטחון בבקשה להקצות לו רישיון למונית (מיספר רוק), היתה תשובת מישרד-הביטחון: „זה לא בטיפולנו.“

החזרת הצי. באמצעות עורך-הדין אליהו הורנשטיין, פנה מרדכי בבלר לישרד-התחבורה. תשובת משה רון, עורך השר, היתה: „לא נוכל לעזור לך.“ את הרישיון לא קיבל מוטי, אולם צו-קריאה לשירות-מילואים ממושך המתין לו בתיבת הדואר שלו. מוטי הממורמר והמתוסכל החזיר את צו-הקריאה ואת פינקס-המילואים שלו לישרד-הביטחון, בצירוף מכתב חריף, שפירט את הסיבות למעשהו הקיצוני.

„אם אינני ראוי לשיקום אחרי ארבע שנות שבי, אינני ראוי אף לשרת בצבא.“ כתב מוטי לשימעון פרס, ושוב היתה תשובת מישרד-הביטחון לאקונית ומוכרת: „עניין הענקת רישיונות למונית איננו מצוי בתחום סמכותה של מערכת-הביטחון.“ את סיפורו זה גולל מוטי גם במכתבו לראש-הממשלה. מלישכת ראש-הממשלה השיבו לו כי „העניין הועבר לטיפולו של מישרד-הביטחון.“ משם ענו למוטי כי „נעי-שו ניסיונות שונים לסייע בשיקומך. את עניין המוגינת איננו יכולים לפתור.“ ושוב היפנו אותו למישרד-התחבורה. שם יענו

נהג אייכנר ומכונית התאונה החמור ריסק את המכונית ומת —

החמור ההרוג בכביש חיפה — מי יפנה אותו משם

לו בודאי בשלילה, וחזר-חלילה. הכיוון — חו"ל. „לא נשאר לי הרבה אפשרויות. אני, שישבתי שנים ארוכות לי-מען המדינה בשבי המצרי, אני, שאני פטר ריוט גדול, פשוט אין לי ברירה. אין לי שום דרך להסתדר. שלוש שנים נלחמתי למצוא לעצמי פרנסה, עכשיו נשברתי!“ סיכם מוטי.

תאונות

נהגים - היוזרו מחמורים!

מי יפנה את נבלת החמור,

המפריע לנוסעים

בכביש תל-אביב-חיפה

ומפיץ סירחון למרחקים?

מי שעבר בסוף השבוע שעבר בכביש חיפה-תל-אביב ראה בודאי, כקילומטר אחרי צומת תל-ברוך, גוויית חמור בצד הדרך. גם בתחילת השבוע הזה עדיין נמצאה אותה נבלת חמור עצמה, מוקפת זבובים וחלקים, באתו מקום.

בסוף השבוע שעבר פגע החמור במכונית האופל של משה אייכנר, שחזר אותה שעה לביתו ברעננה מהתונה בתל-אביב. סיפר משה: „נהגתי את המכונית באורות רגלי-ים. משמאלי עקפה אותי מכונית, כשלפתע הופיע לנגד עיני חמור מהלך לו לאיטו על הכביש. לא הצלחתי לבלום את המכר-נית במקום ונתקלתי בו בעוצמה רבה. החמור ריסק את החלק הקידמי של המכר-נית. מעוצמת הפגיעה הוא עף לגובה והחל מתפתל על הכביש. אחרי דקות אחדות מת.“

איפה המישיטרה? מן התאונה והפגיעה במכונית נפצע חמו של משה. שישב עם אשתו ובנו של משה במושב האחורי. הוא פונה לבית-החולים מאיר בכפר-סבא על-ידי אחת המכוניות שעברו במקום. משה מיהר לטלפן למישיטרה תל-אביב אולם השוטרים, סמל יהודה, הגיע רק כעבור שעותיים.

עוד לפני שבאו השוטרים הספיקו להגיע (המשך בעמוד 35)